

Lovforslag nr. L 151. Fremsat den 31. januar 2001 af kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen)

Forslag

til

Lov om billedkunst

Kapitel 1

Lovens formål

§ 1. Lovens formål er at fremme billedkunsten i hele Danmark.

Kapitel 2

Billedkunstrådet

§ 2. Billedkunstrådets opgave er at fremme billedkunsten i hele Danmark ved at yde tilskud til de foranstaltninger, der nævnes i §§ 4-7.

§ 3. Billedkunstrådet består af fem kunstkyndige medlemmer, der beskikkes for fire år. Umiddelbar genbeskikkelse kan ikke finde sted.

Stk. 2. Kulturministeren udpeger to af medlemmerne af Billedkunstrådet. Akademiraadet og Statens Kunstfonds repræsentantskab udpeger hver et medlem, et medlem udpeges af Foreningen af Danske Kunstmuseer og Foreningen af Kunsthaller i Danmark i fællesskab. De af kulturministeren udpegede medlemmer skal være billedkunstnere. Kulturministeren udpeger Billedkunstrådets formand blandt medlemmerne. Formanden skal være billedkunstner.

Stk. 3. Afgår et medlem inden udløbet af sin beskikkelsesperiode, foretages nybeskikkelse kun for den resterende del af perioden.

Stk. 4. Rådet fastsætter selv sin forretningsorden.

§ 4. Rådet kan yde tilskud til billedkunstnerisk produktion.

Stk. 2. Tilskuddene skal være med til at dække de omkostninger, der medgår til værkernes udfærdigelse, herunder honorering af kunstneren.

Ved kunstnerens salg af værker, til hvilke der er ydet tilskud af Billedkunstrådet, tilbagebetales produktionsstøtten helt eller delvis, alt efter om salgsprisen dækker omkostningerne ved frembringelsen. Billedkunstrådet fastsætter nærmere regler herom.

Stk. 3. Billedkunstrådet kan ikke yde arbejdslegater.

§ 5. Rådet kan afholde udgifter til billedkunstnerisk udsmykning af statens bygninger og anlæg. Desuden kan det yde tilskud til udsmykning af kommunale bygninger og anlæg samt til andre bygninger og anlæg, der er tilgængelige for offentligheden eller videre kredse, jf. § 9.

§ 6. Billedkunstrådet kan yde tilskud til udstillinger af nulevende billedkunstners værker.

Stk. 2. Tilskuddene skal medgå til finansiering af udgifter i forbindelse med udstillinger, herunder til honorering af kunstnerens arbejde i denne forbindelse.

Stk. 3. Rådet kan yde tilskud til driften af kunsthaller og andre kunstudstillingsinstitutioner. Rådet fastsætter vilkårene for sådan driftsstøtte i det konkrete tilfælde.

§ 7. Billedkunstrådet kan yde tilskud til andre foranstaltninger, der er egnede til at opfylde lovens formål.

Stk. 2. Rådet kan på eget initiativ behandle spørgsmål vedrørende billedkunst og fremsætte erklæringer herom. Rådet kan endvidere rådgive Kulturministeriet, offentlige myndigheder og private i billedkunsthaglige spørgsmål.

Stk. 3. Rådet kan udbetale faste mindre grundtilskud til de amtskommunale billedkunstråd,

som oprettes i medfør af § 10; under forudsætning af mindst tilsvarende amtskommunal finansiering. Yderligere tilskud kan gives efter ansøgning til konkrete projekter og initiativer, herunder lokale udsmykningsopgaver, der gennemføres i det amtskommunale billedkunstråds regi.

§ 8. Billedkunstrådet udarbejder forud for hvert finansår en plan for rådets aktiviteter. Planen skal indeholde angivelse af de tilskudsrammer, der foreslås afsat til lovens støtteområder. Aktivitetsplanen forelægges kulturministeren til godkendelse.

Stk. 2. Billedkunstrådet udarbejder hvert år en beretning om rådets virksomhed i det forløbne år til kulturministeren.

Stk. 3. Rådet har inden for rammerne af den godkendte aktivitetsplan den endelige administrative afgørelse med hensyn til fordelingen af den konkrete støtte til lovens formål.

Stk. 4. Kulturministeriet stiller sekretariatsbistand til rådighed for rådet.

§ 9. Til at varetage de funktioner, der er nævnt i § 5, nedsætter Billedkunstrådet blandt sine medlemmer et udvalg, Billedkunstrådets Udsmykningsudvalg, bestående af tre medlemmer. Rådets formand er formand for udvalget.

Stk. 2. Når udsmykningsudvalget har besluttet at ville imødekomme en ansøgning om gennemførelse af en udsmykningsopgave, skal udvalget i det enkelte tilfælde suppleres med to repræsentanter udpeget af den ansøgende institution eller lokale myndighed samt bygningens arkitekt, der derefter deltager i forhandlingerne om og afgørelsen vedrørende opgavens udformning og løsning. Kulturministeren fastsætter nærmere regler herfor.

Kapitel 3

Amtskommunale billedkunstråd

§ 10. Hver amtskommune kan nedsætte et amtskommunalt billedkunstråd. Billedkunstrådenes formål er at virke til fremme af billedkunsten inden for amtskommunen. Københavns og Frederiksberg Kommuner kan i fællesskab nedsætte et kommunalt billedkunstråd.

Stk. 2. Billedkunstrådene kan rådgive lokale myndigheder vedrørende billedkunstneriske spørgsmål, yde støtte til billedkunst og medvirke til gennemførelsen af lokale udsmykningsopgaver.

Stk. 3. De amtskommunale billedkunstråd består af fem medlemmer og sammensættes således: tre medlemmer udpeges af amtsrådet. De to af de af amtsrådet udpegede medlemmer skal udpeges blandt de billedkunstnere, der er optaget på den fortegnelse over billedkunstnere, som Akademiraadet udfærdiger i medfør af lov nr. 1287 af 20. december 2000 § 44 A, stk. 3. Et medlem udpeges af Foreningen af Danske Kunstmuseer i fællesskab med Foreningen af Kunsthaller i Danmark blandt repræsentanter for kunstmuseerne og kunsthallerne i den pågældende amtskommune. Et medlem udpeges af kommuneforeningen.

Stk. 4. Københavns og Frederiksberg Kommuner udpeger i fællesskab fire medlemmer til et fælles kommunalt billedkunstråd. To af de nævnte medlemmer skal være billedkunstnere og udpeges blandt billedkunstnerne på den i stk. 3 nævnte fortegnelse. Et medlem udpeges af Foreningen af Danske Kunstmuseer i fællesskab med Foreningen af Kunsthaller blandt repræsentanter for kunstmuseerne og kunsthallerne i Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Stk. 5. Kunstnermedlemmerne af de amtskommunale billedkunstråd og det i stk. 4 omhandlede billedkunstråd udpeges fortrinsvis blandt kunstnere, som har bopæl i, subsidiært tilknytning til den pågældende amtskommune.

Stk. 6. Såfremt der ikke er medlemmer af Foreningen af Kunsthaller i Danmark i amtskommunen, udpeges det pågældende medlem af Foreningen af Danske Kunstmuseer blandt repræsentanter for kunstmuseerne i amtskommunen.

Stk. 7. Medlemmer, der ikke er billedkunstnere eller kunstkyndige med relevant faglig baggrund, kan ikke beklæde formandsposten i billedkunstrådene.

Stk. 8. De amtskommunale billedkunstråd udpeges for fire år ad gangen. Umiddelbar genbeskikkelse kan ikke finde sted. Rådenes funktionsperiode indledes tre måneder efter hver ny amtskommunal valgperiodes begyndelse.

Stk. 9. Kulturministeren kan i forbindelse med indgåelse af regionale kulturaftaler fravige bestemmelserne i stk. 1-8.

Kapitel 4

Andre bestemmelser

§ 11. De statslige og statsstøttede museer og de statslige og statsstøttede kunsthaller og udstillingssteder skal betale udstillingsvederlag til

nulevende billedkunstnere for værker udlånt til udstillinger på de nævnte institutioner. Kulturministeren fastsætter nærmere regler herfor.

§ 12. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler for Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunsters forhold.

Stk. 2. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler for Charlottenborg Udstillingsbygningens forhold.

Kapitel 5

Regnskab, revision

§ 13. Kulturministeren fastsætter nærmere regler for fordeling af tilskud, vilkår for anvendelsen af tilskud, indsendelse af ansøgninger, regnskabsaflæggelse og revisionens udførelse for tilskud, der udbetales efter denne lov.

Stk. 2. Afgivne tilsagn kan bortfalde, og udbetalte tilskud kan kræves tilbagebetalt i tilfælde, hvor tilskudsmodtager ikke opfylder betingelserne for tilskuddet eller ikke gennemfører den forudsatte aktivitet.

Stk. 3. Udbetalinger af tilskud kan ske forskudsmæssigt.

Kapitel 6

Ikrafttræden m.v.

§ 14. Loven træder i kraft den 1. juni 2001, § 5, § 11 og § 15 dog først den 1. januar 2002.

§ 15. I lov om Statens Kunstfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 220 af 17. februar 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 2, nr. 3, ophæves. Nr. 4 og 5 bliver herefter nr. 3 og 4.

2. § 4, stk. 2, affattes således: ”Til at administrere fondens midler i øvrigt nedsættes et udvalg for den bildende kunst, et udvalg for den litterære kunst, to udvalg for tonekunsten, heraf et udvalg for den klassiske musik og et udvalg for den rytmiske musik, et udvalg for kunsthåndværket og den kunstneriske formgivning, et udvalg for arkitekturen og et udvalg for film- og teaterkunsten.”

3. § 4, stk. 3, 7. pkt., ophæves.

4. § 4, stk. 6, ophæves.

§ 16. Lov nr. 105 af 24. juli 1880 om opførelse af en Udstillingsbygning ved Charlottenborg Slot ophæves.

Stk. 2. Regler, der er udstedt med hjemmel i den i stk. 1 nævnte lov forbliver i kraft indtil de ophæves eller afløses af nye regler udstedt i medfør af § 12, stk. 2.

§ 17. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Efter fremkomsten af betænkning nr. 1360 om billedkunst i 1998 og den efterfølgende debat om billedkunstens vilkår i Folketinget den 23. marts 1999 (Forespørgsel om Betænkning om billedkunst og forslag om en egentlig billedkunstlov, F 33) har regeringen besluttet at fremsætte forslag til lov om billedkunst. Lovforslaget skal ses som et betydningsfuldt led i bestræbelserne på at gavne billedkunsten og sikre tilstedeværelsen af billedkunst af høj kvalitet i Danmark.

Betænkning nr. 1360 om billedkunst påpegede behovet for en samlet statslig politik på billedkunstområdet. Den hidtidige statslige kulturpolitiske indsats for billedkunsten er bl. a. den støttevirksomhed til den skabende del af kunstområdet, som Statens Kunstfond og Statens Værksteder for Kunst og Håndværk udfolder. På det kunstformidlende område er det virksomheden på kunstmuseerne, Center for Dansk Billedkunst, Charlottenborg Udstillingsbygning og andre formidlingsinstitutioner.

Billedkunsten har således ikke haft en lovgivning, der på tilsvarende måde som ved kunstarterne musik, teater og litteratur har kunnet medvirke til en konsolideret og bred formidlingsindsats af samtidskunsten, når der bortses fra kunstmuseerne. Det spiller her en vigtig rolle, at kunstmuseerne også har en række andre forpligtelser, herunder over for tidligere tiders kunst. Betænkning om billedkunst, nr. 1360, fastslår, at der på billedkunstområdet er behov for et samlet kulturpolitisk støttesystem, der opfylder tilsvarende funktioner vedrørende nutidens kunst, som de øvrige kunstområder allerede har.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med andre initiativer, der alle arbejder i retning af at fremme nutidens billedkunst i Danmark. Her kan nævnes ændringen af afskrivningsloven, hvor der er indført en adgang til skattemæssige afskrivninger af kunstnerisk udsmykning i forbindelse med det private erhvervs-livs ny-, om-, og tilbygninger. Lovændringen udsprang af folketingsdebatten den 23. marts 1999. End-

videre kan nævnes, at By- og Boligministeriet arbejder på en styrkelse af det såkaldte 1 %-cirkulære om kunstnerisk udsmykning af statsligt byggeri, hvor det af SF, CD, V, KF og regeringspartierne under forhandlingerne vedtoges (V 51) at forhøje cirkulærets sats til 1,2 %. Endelig blev det under forhandlingerne vedtaget at iværksætte forsøg med oprettelse af regionale billedkunstråd, eventuelt som led i opfølgning af de regionale kulturforsøg. I 1999 har Kulturministeriet indgået aftale med Vestsjællands og Storstrøms Amter om regionale billedkunstråd i forbindelse med indgåelsen af de regionale kulturaftaler.

Billedkunstrådet

Der foreslås oprettet et Billedkunstråd på fem medlemmer. Billedkunstrådet skal ses som en parallel til Statens Musikråd, Teaterrådet og Litteraturrådet og virke som et redskab for en samlet dansk billedkunstpolitik, der arbejder for at styrke billedkunstens stilling. Rådet yder tilskud til bl. a. kunstneres produktion og formidling af samtidskunst. Det bør være en aktiv og opsøgende dialog- og samarbejdspartner for interessenterne på billedkunstområdet i hele landet.

Det er hensigten i vidt omfang at overlade det til Billedkunstrådet selv at beslutte formerne for dets støttevirksomhed inden for lovens rammer. Billedkunstrådet og de amtskommunale billedkunstråd forventes i lighed med Teaterrådet, Litteraturrådet og Musikrådet at basere deres tilskudspraksis alene på en vurdering af kunstnerisk kvalitet og talent. Det forventes, at der i øvrigt tages udgangspunkt i forslagene til støtteformer i betænkning nr. 1360, og at Billedkunstrådet vil tilgodese geografisk spredning i sin støttevirksomhed. I den forbindelse forventes det desuden, at Billedkunstrådet er opmærksomt på den kulturelle mangfoldighed, der i stadig højere grad præger kunsten i Danmark, og at det tilgodeser formidlingen af billedkunst over for børn og unge.

De overordnede retningslinier for rådets virksomhed kan kort beskrives således:

Billedkunstrådet kan

- rådgive om konkrete, faglige billedkunstneriske spørgsmål
- yde tilskud til kunstneres produktion
- yde tilskud til formidling af billedkunst
- yde driftstilskud til kunsthaller og kunstudstillingsinstitutioner
- yde tilskud til andre foranstaltninger, der er egnede til at opfylde lovens formål
- fremsætte udtalelser om kunstfaglige og billedkunstpolitiske spørgsmål på eget initiativ.

Der er afsat følgende bevilling til Billedkunstrådet i 2001:

	Mio. kr.
Kunstnerstøtte (§ 21.21.05.30.)	22,2

Bevillingen på finansloven for 2001 udgøres af uforbrugte midler fra Statens Kunstfonds igangsætningsstipendier fra årene 1998 til og med 2000 og midler fra en reduktion af bevillingen til igangsætningsstipendier i 2001 på 6 mio. kr. Bevillingen i de kommende år tilvejebringes dels via midler fra igangsætningsstipendieordningen, dels via overflytning af Kunstfondens billedkunstneriske udsmykningsudvalgs bevilling og dels via nye midler på finansloven. Der forventes således at være ca. 40 mio. kr. til rådighed for Billedkunstrådet fra 2002 og frem.

Billedkunstrådet forventes løbende at følge udviklingen på billedkunstområdet i Danmark og kan fremsætte udtalelser af billedkunstpolitisk og -faglig karakter herom.

Billedkunstrådet vil kunne påtage sig at støtte løsningen af generelle, overordnede opgaver, der vedrører registrering af og tilsyn med kunstværker i det offentlige rum. I den forbindelse forventer ministeriet, at Billedkunstrådet vil foretage eksperimenter med nye dialogformer i forhold til befolkningen i forbindelse med spørgsmålet om kunstværker i det offentlige rum (stedsspecifik kunst). Formålet med sådanne dialoger er at fremme og kvalificere debatten om det demokratiske aspekt over for den kunstneriske frihed og kvalitet.

Betænkningen om billedkunst havde foreslået et Billedkunstråd på ni medlemmer sammensat af bl. a. en række organisationsrepræsentanter. Kulturministeriet har foretrukket at foreslå et mindre råd på fem medlemmer svarende til størrelsen af Litteraturrådet og Teaterrådet.

Ministeriet vil på et passende tidspunkt gennemføre en evaluering af Billedkunstloven med henblik på en

afklaring af, hvorvidt resultatet står i rimeligt forhold til de ønskede billedkunstpolitiske mål om en styrkelse af produktionen og formidlingen af billedkunst.

Billedkunstlovens virkeområde

Der henvises til bemærkningerne til § 1.

Forholdet til Akademiraadet og Statens Kunstfonds billedkunstneriske udvalg

I forholdet til Kunstfonden udgør Billedkunstrådet ydelser tilskud til materialer, honorering af kunstnere m.v. til den kunstneriske produktion. Derimod er der ikke tale om arbejdslegater, jf. § 4, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Kunstfondens opgave er at støtte den skabende kunst ved at indkøbe værker og ved at tildele arbejdslegater, som ikke er knyttet til produktionen af bestemte værker. Billedkunstrådet skal give støtte til billedkunstnerisk produktion, herunder i forbindelse med udsmykningsopgaver og formidling. I overensstemmelse med denne arbejdsdeling foreslås det at overføre Kunstfondens udsmykningsopgaver til Billedkunstrådet, jf. nedenfor.

Akademiraadet er statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål. Der er ikke tilsigtet nogen ændring i denne rådgivningsfunktion. Akademiraadets funktioner vedrørende kirkekunst bliver således uændret. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 7, hvor det forventes, at Billedkunstrådet, Akademiraadet og Statens Kunstfond drøfter og træffer nærmere aftale om de tre institutioners indbyrdes opgavefordeling.

Udsmykningsudvalget

Betænkningen om billedkunst foreslog, at Kunstfondens Udsmykningsudvalg fortsat skulle opretholdes parallelt med Billedkunstrådet og de amtskommunale billedkunstråd, hvorved disse også skulle kunne gennemføre udsmykningsprojekter. Ministeriet har ikke fundet, at det vil være hensigtsmæssigt at gennemføre forslaget, som ikke indeholdt en sikring af en koordinering og en udbygget samarbejds mulighed mellem de tre forskellige typer af institutioner.

Det indgår i lovforslaget, at Statens Kunstfonds billedkunstneriske udsmykningsudvalgs funktion og bevilling overføres til Billedkunstrådet med virkning fra 2002. Med udgangen af 2001 udløber Kunstfondens nuværende udsmykningsudvalgs beskikkelsesperiode. Bag forslaget ligger følgende overvejelser:

På kunststøtteområdet er det generelt de faglige råd og nævn, der støtter kunstnerisk produktion, mens Kunstfonden yder støtte til kunstnerne. Dette er især tilfældet med Teaterrådet og Statens Musikråd.

F. t. 1. om billedkunst

Det eneste område, hvor Kunstfonden direkte støtter konkret produktion, er via udsmykningsudvalget. Da udsmykningsopgaverne ligger inden for det faglige område, som foreslås dækket af et kommende Billedkunstråd, vil det være i overensstemmelse med den generelle opdeling mellem støtte til produktion og støtte til kunstnere at overflytte Kunstfondens udsmykningsudvalgs funktion til Billedkunstrådet. For Kunstfonden vil det betyde en større grad af ensartethed i fondens funktioner mellem de forskellige kunstarter i fremtiden. Hertil kommer, at kunstnerisk udsmykning af det offentlige rum må anses som en vigtig form for formidling af billedkunst og derfor i højere grad hører hjemme i en lov, der overordnet er rettet mod kunstformidling.

For overflytningen taler også, at der gennem oprettelsen af de amtskommunale billedkunstråd, se nedenfor, kan blive etableret en tættere organisatorisk forbindelse og et samarbejde mellem det statslige og det lokale niveau vedrørende kunstnerisk udsmykning af det offentlige rum. Gennem tilskud fra Billedkunstrådet til lokale udsmykningsprojekter bliver der etableret et tæt samarbejde, som vil være til fordel for kvaliteten af den kunst, der placeres i det offentlige rum i Danmark. Behovet for et sådant tættere samarbejde er bl. a. påpeget i By- og Boligministeriets og Kulturministeriets rapport fra 1999, Kunsten ud i det offentlige rum.

Det er af største betydning, at der i forbindelse med overførelsen af denne kompetence til Billedkunstrådet kan sikres tilsvarende garantier for kunstnerisk sagkundskab og uafhængighed i de enkelte beslutninger, som det nuværende system i Statens Kunstfond frembyder. Desuden bør det samtidig sikres, at rådets udsmykningsopgaver udføres på en rationel og effektiv måde. Det foreslås derfor, at Billedkunstrådet nedsætter et Udsmykningsudvalg, der varetager udsmykningsopgaverne. Udvalget foreslås at komme til at bestå af tre medlemmer valgt af og blandt medlemmerne af Billedkunstrådet og med samme formand som Billedkunstrådet. Medlemsantallet svarer til det nuværende Udsmykningsudvalg i Kunstfonden.

Billedkunstrådets Udsmykningsudvalg viderefører den funktion, som Kunstfondens Udsmykningsudvalg hidtil har varetaget, herunder udsmykningsprojekter, der vil være af betydning for den fortsatte udvikling af offentlig udsmykningskunst i landet samt udsmykninger inden for det statslige område. Disse og øvrige udsmykningsprojekter foreslås at foregå i et samarbejde med statslige og lokale myndigheder efter samme retningslinier som i den nuværende ordning, der sikrer lokal medindflydelse i de konkrete projekter.

De amtskommunale billedkunstråd

Der foreslås mulighed for at oprette amtskommunale billedkunstråd, hvorved hver amtskommune kan oprette et råd med den opgave at fremme det kunstfaglige niveau lokalt og samarbejde med Billedkunstrådet. Med betænkningens forslag som udgangspunkt finder ministeriet, at de amtskommunale billedkunstråd bør afspejle stor regional indflydelse og kunstnerisk sagkundskab på professionelt niveau. For således at fremhæve den regionale indflydelse i de amtskommunale billedkunstråd foreslås det, at amtsrådet udpeger tre medlemmer, hvoraf de to skal være kunstnere. Kunstnerne skal fortrinsvis have bopæl inden for eller have anden tilknytning til amtskommunen, se nærmere bemærkningerne til § 10.

De amtskommunale råd skal rådgive lokale myndigheder i amtskommunen; medvirke til gennemførelsen af lokale udsmykningsopgaver og støtte lokale billedkunstformål i øvrigt. Der forventes etableret en tæt dialog mellem de amtskommunale billedkunstråd og det statslige Billedkunstråd om kunstfaglige spørgsmål, herunder om lokale udsmykningsprojekter. Ad denne vej tænkes der således skabt ny sammenhæng mellem det statslige niveau og det regionale niveau om kunstfaglige spørgsmål og om kunstværker i det offentlige rum m.v.

Det er en forudsætning for, at et amtskommunalt billedkunstråd kan modtage tilskud fra Billedkunstrådet, at det amtskommunale billedkunstråd er sammensat i henhold til reglerne i lovens § 10, stk. 1-8. I medfør af stk. 9 kan kulturministeren fravige bestemmelserne i stk. 1-8, i forbindelse med regionale kulturaftaler.

Eksisterende støtteområder

Folketingets Finansudvalg godkender hvert år aktstykket vedrørende fordelingen af Kulturministeriets kulturelle tipsmidler, hvor en række eksisterende billedkunstneriske støtteordninger hidtil er indgået. Det foreslås, at disse vil blive overført til Billedkunstrådet med virkning fra 2002. Det drejer sig om nedenstående årlige hidtidige tipsbevillinger.

Kunstnersammenslutningernes udstillingsvirksomhed, Yngre Kunstneres Udstillingsvirksomhed og til De Censurerede Kunstudstillinger. For tiden administreres disse af Kunstnersamfundets og Akademiraadets Jury. Ministeriet er enig med udvalget bag betænkningen om billedkunst i det hensigtsmæssige i at overføre disse områder vedrørende formidling af billedkunst til Billedkunstrådet. På tilsvarende måde overføres til Billedkunstrådets regi de hidtidige tipsfinansierede tilskud til Billedkunstneres Forbund,

Gymnasiernes Vandrestilling, Seminariernes Vandrestilling, Sammenslutningen af Danske Kunstforeninger, Skolernes Kunstforening, Kunst på Arbejdspladsen og Arbejdernes Kunstforening.

Forvaltningen af tipstilskud til Vandrestillingerne Sekretariatet overføres til Billedkunstrådet. Sekretariatet er fællessekretariat for Gymnasiernes Vandrestilling, Seminariernes Vandrestilling og Sammenslutningen af Danske Kunstforeninger. Det er Billedkunstrådets opgave at vurdere de nævnte tilskudsordninger og afgive indstilling om deres videreførelse.

Center for Dansk Billedkunst

Centret er oprettet som en selvejende institution af Kulturministeriet, og centrets virksomhed er rettet mod den internationale udveksling på billedkunstrådet. Centret varetager udbredelsen af kendskabet til dansk billedkunst og danske billedkunstnere i udlandet. Det gennemfører danske kunststillinger i udlandet og yder tilskud til udenlandske udstillinger i Danmark. Herudover yder centret tilskud til danske kunstneres udstillinger i udlandet og varetager informationsfunktioner om dansk kunst og kunstnere. Billedkunstrådets opgave er derimod at yde tilskud til produktion og formidling af kunst på det nationale plan. Centrets virksomhed fortsætter som hidtil på basis af Kulturministeriets driftsbevilling på finansloven til formålet. Betænkning om billedkunst foreslog, at Billedkunstrådet skulle yde produktionstilskud til den eller de kunstnere, der udpeges af Center for Dansk Billedkunst til at deltage som Danmarks repræsentanter ved biennalerne i Venedig og Sao Paulo. Ministeriet har imidlertid fundet, at det er vigtigt at fastholde centrets eneansvar for biennaledeltagelsen. Centret vil derfor få ansvaret for tilvejebringelsen og forvaltningen af midlerne til den kunstnerisk skabende produktion i forbindelse med de to nævnte biennaler. Fra og med 2002 overføres på finansloven 1 mio. kr. til Center for Dansk Billedkunst til dette formål. Det kommende husfællesskab mellem centret og Kunstsekretariatet vil give et godt udgangspunkt for tætte samarbejdsrelationer mellem centret og Billedkunstrådet til gavn for begge institutioner. Det forventes, at der mellem Center for Dansk Billedkunst og Billedkunstrådet indgås en aftale om samarbejde og arbejdsdeling, således at der undgås unødvendige overlapninger. Den nære forbindelse mellem de to institutioner, der arbejder på henholdsvis det nationale og det internationale område, vil desuden kunne skabe større sammenhæng og synergi til fordel for billedkunstrådet som helhed.

Visningsret/afgift

Betænkningen om billedkunst har foreslået indførelse af en visningsret/afgift. Ministeriet har ikke imødekommet forslaget allerede på grund af de begrænsede midler, der forventes at være til rådighed for Billedkunstrådet.

Lovforslagets administrative, personalemæssige og økonomiske konsekvenser

Forslaget indebærer, at der oprettes et Billedkunstråd på fire medlemmer og en formand. Billedkunstrådet er en statsinstitution. Rådet vil blive sekretariatsmæssigt betjent af det af Kulturministeriet oprettede Kunstsekretariat. Der vil være forbundet en honorering med rådets arbejde. Udgifterne til Billedkunstrådet vil blive afholdt af den bevilling, der er afsat på FL 2001 under § 21.21.05.30. Kunstnerstøtte. De samlede sekretariatsudgifter inkl. honoreringen af Billedkunstrådets medlemmer ventes at ligge inden for en ramme på 3,0 mio. kr. Heraf forventes ca. 1 mio. kr. dækket af en besparelse på Statens Kunstfonds driftsbevilling i forbindelse med overførelsen af udsmykningsudvalgets funktion til Billedkunstrådet. Der forventes således en samlet merudgift til administration m.v. på ca. 2 mio. kr. til Billedkunstrådet. Sekretariatsudgiften i Kunstsekretariatet afholdes af Billedkunstrådets bevilling. Den administrative udgift til Kunstfondens sekretariats færdiggørelse af igangsatte udsmykningsager skønnes at udgøre 0,2 mio. kr. årligt. Iflg. oplysninger fra Statens Kunstfond strækker gennemførelsen af en udsmyknings sag sig i gennemsnit over 3-4 år.

De samlede udgifter for 2001, som vil blive afholdt inden for Kulturministeriets rammer, vil blive udmøntet på et aktstykke til Finansudvalget.

I forbindelse med høringen over lovudkastet har hverken Kommunernes Landsforening eller Amtsrådsforeningen i Danmark gjort krav gældende vedrørende økonomisk kompensation til de kommunale parter som følge af lovens bestemmelser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have direkte erhvervs-mæssige konsekvenser.

Administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner

Forslaget indebærer oprettelse af Billedkunstrådet som statsinstitution. Samtidig overføres en række opgaver vedrørende eksisterende ordninger, der hidtil har været varetaget af Kulturministeriet til rådet. Fra Statens Kunstfond overføres det billedkunstneriske

udsmykningsudvalgs funktion og bevilling til Billedkunstrådet tillige med en tilsvarende del af bevillingen til fondens sekretariat. Overgangsordningen medfører, at Kunstfondens sekretariat afslutter gennemførelsen af udsmykningsprojekter, der er igangsat inden 1. januar 2002. For amtskommunerne vil der blive tale om oprettelse af amtskommunale billedkunstråd i det omfang, amtskommunerne selv ønsker det. Udgiften til sekretariatet for de amtskommunale billedkunstråd samt honoreringen af medlemmerne afholdes af den enkelte amtskommune. Forslaget skønnes ikke at indebære administrative ændringer for kommunerne.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Miljømæssige konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have direkte miljømæssige konsekvenser. Der kan forventes en vis stigning i omfanget af større udsmykningsprojekter overvejende i byområder.

Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Vurdering af konsekvenser af lovforslag

	Positive Konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative Konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner		For staten medfører forslaget ikke merudgifter i 2001. Bevillingen i de kommende år forventes at være ca. 40 mio. kr. om året. De kommunale parter har ikke gjort krav gældende om økonomisk kompensation som følge af lovens bestemmelser.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Forslaget indebærer overflytning af opgaver fra Statens Kunstfond til Billedkunstrådet samt overflytning af mindre opgaver fra Kulturministeriet til rådet. Forslaget kan have mindre administrative konsekvenser for de amtskommuner, der ønsker at oprette amtskommunale billedkunstråd. Det skønnes ikke at have administrative konsekvenser for kommunerne.	
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Høring

Forslaget har været forelagt Finansministeriet, Justitsministeriet, Indenrigsministeriet, Rigsrevisionen, Konkurrencestyrelsen, Akademiraadet, Amtrådsforeningen, Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg Kommuner, Statens Kunstfond,

Kulturrådet for Børn, Center for Dansk Billedkunst, Kulturministeriets Udstillingssted Overgaden, Billedkunstnernes Forbund, Kunstnersammenslutningernes Samråd, Danske Billedkunstneres Fagforening, Foreningen af Kunsthaller, Statens Museumsnavn, Foreningen af Danske Kunstmuseer, Charlottenborg Ud-

stillingsbygning, Børne- og Kulturchefforeningen, Kunstakademiets Fællesadministration på vegne af det kommende Kunstsekretariat og Dansk Gallerisammenslutning.

Uddrag af de væsentligste høringssvar samt kommentarer er kort gengivet i skemaet neden for:

Organisation	Bemærkninger	Kommentar
Rigsrevisionen	Tekniske bemærkninger vedr. regnskab og revision.	Er indarbejdet
Konkurrencestyrelsen	Finder ikke, at lovens støttemuligheder udgør en samhandelspåvirkende konkurrenceforvridning.	
Finansministeriet	Har ikke specifikke bemærkninger til lovforslaget.	
Akademiraadet	<p>Ønsker præcisering af, at Billedkunstrådets tilskud ydes på basis af kunstnerisk kvalitet.</p> <p>Foreslår, at Kunstfondens udsmykningsudvalg forbliver i Kunstfonden.</p> <p>Foreslår, at Akademiraadet skal være Kulturministeriets kunstneriske rådgiver i stedet for Billedkunstrådet.</p> <p>Tvivl om bopælskravet i § 10 vedr. de kunstneriske medlemmer af de amtskommunale billedkunstråd.</p> <p>Foreslår, at Akademiraadets medlem i Billedkunstrådet bliver født medlem af Billedkunstrådets udsmykningsudvalg.</p> <p>Foreslår, at loven indeholder krav om honorering af kunstnerne i de amtskommunale billedkunstråd.</p>	<p>Er indarbejdet i lovbemærkningerne.</p> <p>Det er i bedst overensstemmelse med lovforslagets karakter af formidlings- og produktionslov, at udsmykningsudvalgets funktion overføres til Billedkunstrådet.</p> <p>Billedkunstrådets konkrete rådgivende funktion i billedkunstfaglige spørgsmål over for ministeriet vil ikke berøre Akademiraadets nuværende rådgivning af staten i kunstneriske spørgsmål.</p> <p>En bredere formulering er indarbejdet i lovforslaget.</p> <p>Det findes rigtigst, at Billedkunstrådet selv nedsætter sit udsmykningsudvalg, bortset fra formanden, der er født formand for udsmykningsudvalget.</p> <p>Er ikke imødekommet. Tilskud fra Billedkunstrådet i h. t. loven skal alene medgå til finansieringen af aktiviteter.</p>
Kommunernes Landsforening	Finder de amtskommunale billedkunstråd overflødige.	Ministeriet finder, at helheden i det fremtidige samarbejde nødvendiggør en bred struktur med en formaliseret forbindelse mellem det centrale og det lokale niveau.

Organisation	Bemærkninger	Kommentar
	<p>Foreslår, at der skal kunne gives tilskud lokalt, uanset om der er oprettet et amtskommunalt billedkunstråd.</p> <p>Kan ikke tilslutte sig forslaget om kommunal medfinansiering af kunsthaller.</p> <p>Ønsker fortsat refusion til institutionerne af disses udgifter til udstillingsvederlagsordningen.</p>	<p>Det vil være op til Billedkunstrådets beslutning, om der i det enkelte tilfælde kan ydes tilskud til et kommunalt billedkunstprojekt.</p> <p>Der er tale om en frivillig ordning for kommunerne.</p> <p>Ministeriets hidtidige midler hertil vil indgå i den fremtidige ordning.</p>
Statens Museumsnævn	<p>Ønsker, at Foreningen af Danske Kunstmuseer og at Foreningen af Kunsthaller kan udpege et medlem hver til Billedkunstrådet.</p> <p>Foreslår, at valget af medlemmer til de amtskommunale billedkunstråd sker hos de lokale institutioner.</p> <p>Foreslår, at det ene af de amtsrådsudpegede medlemmer af de amtskommunale billedkunstråd udpeges af Akademiraadet.</p>	<p>Det er ønskeligt, at Billedkunstrådet ikke udvides til et større antal medlemmer.</p> <p>Den mere enkle metode i lovforslaget foretrækkes, således at det er de pågældende foreninger, der udpeger. Det kan evt. ske i samråd med de lokale institutioner.</p> <p>Der sikres større lokal indflydelse ved at lade amtsrådene udvælge billedkunstnerne.</p>
Statens Kunstfond	<p>Foreslår, at udsmykningsudvalget forbliver i fonden.</p> <p>Foreslår, at det fremgår af loven, at kunstnerisk kvalitet skal være tildelingskriterium.</p> <p>Bemærkninger om overgangsordning vedr. udsmykningsopgaverne.</p> <p>Påpeger mulige problemer med bopælskriteriet for de kunstneriske medlemmer af de amtskommunale billedkunstråd.</p>	<p>På grund af lovens karakter af formidlings- og produktionslov vil det være mest hensigtsmæssigt, at udsmykninger ligesom udstillinger af samtidskunst forenes i samme lov.</p> <p>Spørgsmålet om kunstnerisk kvalitet er behandlet i lovens bemærkninger.</p> <p>Overgangsordning er indarbejdet i lovforslagets bemærkninger.</p> <p>Der er i lovforslagets tekst og bemærkninger taget højde herfor.</p>

Organisation	Bemærkninger	Kommentar
Foreningen af Kunsthaller i Danmark	<p>Ønsker at udpege eget medlem til Billedkunstrådet.</p> <p>Ønsker mulighed for længerevarende driftsstøtte til kunsthaller samt "statsanerkendelse".</p> <p>Ønsker at være omfattet af udstillingsvederlagsordningen.</p>	<p>Det er ønskeligt, at Billedkunstrådet ikke udvides til et større antal medlemmer.</p> <p>Der er ikke fastsat tidsbegrænsninger for driftsstøtte i loven, men Billedkunstrådet vil følge virksomheden i eventuelle tilskudsmodtagende kunsthaller. Der ses ikke at være grundlag for en statsanerkendelse på dette relativt begrænsede område.</p> <p>Det er indarbejdet i lovforslaget, at kunsthallerne bliver omfattet af ordningen.</p>
Billedkunstnernes Forbund	<p>Foreslår, at Statens Kunstfonds repræsentantskab udpeger to medlemmer til Billedkunstrådet og ministeren kun ét.</p> <p>Foreslår, at forbundet udpeger medlemmer til de amtskommunale billedkunstråd, og at kunstnermedlemmerne skal være medlemmer af BKF eller Kunstnersamfundet.</p> <p>Ser gerne oprettet et repræsentantskab for Billedkunstrådet.</p> <p>Ser gerne indført en visningsret for billedkunst.</p> <p>Ønsker honorering af kunstnere for arbejde i forbindelse med udstillinger og henviser til betænkning nr. 1360 om billedkunst.</p> <p>Ønsker øremærkning af tilskud til BKF, Kunstnersammenslutningernes udstillinger og Yngre Kunstneres Udstillingsvirksomhed.</p>	<p>Ministeren bør som politisk ansvarlig for loven udpege to medlemmer.</p> <p>Det er Amtsrådet, der udpeger blandt billedkunstnerne på Akademiraadets fortegnelse.</p> <p>Oprettelsen af et repræsentantskab indgår ikke i lovforslaget.</p> <p>De afsatte midler til loven rummer ikke mulighed for indførelse af en visningsret.</p> <p>Er indarbejdet i lovforslaget.</p> <p>Det vil være op til Billedkunstrådet at vurdere spørgsmålet om tilskud til de nævnte formål.</p>

Organisation	Bemærkninger	Kommentar
	Ønsker en styrkelse af Kunstfondens igangsætningsstipendier.	Der vil blive taget stilling til igangsætningsstipendiernes fremtid i forb. m. den kommende evaluering af ordningen.
Danske Billedkunstneres Fagforening	Ønsker udvidelse af antallet af medlemmer af Billedkunstrådet. Ønsker geografisk spredning i lovens virksomhed. De amtskommunale billedkunstråd foreslås sammensat bredere.	Det er ønskeligt, at Billedkunstrådet ikke udvides til et større antal medlemmer. Der er indføjet en forventning herom i lovbemærkningerne. Reglerne om udpegning af de amtskommunale billedkunstråd er gjort bredere.
Kunstnersammenslutningernes Samråd	Ser gerne en arkitekt tilknyttet Billedkunstrådet.	Billedkunstrådet vil efter behov kunne søge arkitektbistand.
Foreningen af Danske Kunstmuseer	Foreslår et bredere og større Billedkunstråd.	Det er ønskeligt, at Billedkunstrådet ikke udvides til et større antal medlemmer. Der er en tilfredsstillende balance mellem kunstnere og formidlere i rådet if. forslaget.
Amtsrådsforeningen	Ønsker, at tilskud til billedkunsthøjformål i h. t. loven bør indgå i bloktilskudsordningen. Evt. godtgørelse af medlemmerne i de amtskommunale billedkunstråd bør fastsættes af amtsrådene. Forudsætter, at de regionale billedkunstråd, der er nedsat i h. t. de regionale kulturaftaler, ligestilles med de amtskommunale billedkunstråd.	Tilskud bør gives gennem Billedkunstrådet for at sikre en målrettet anvendelse efter rådets vurdering. Er i overensstemmelse med forslaget. Er i overensstemmelse med forslaget.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det er lovens formål at fremme billedkunsten i hele Danmark. Der lægges særlig vægt på at styrke formidlingen og produktionen af samtidskunst i Danmark, at forbedre befolkningens adgang til nutidig billedkunst af kvalitet og at søge at stimulere efterspørgslen efter samtidskunst.

Lovens virkeområde er alle billedkunstneriske udtryk, herunder maleri, skulptur, grafik, fotografisk kunst, installationskunst m.v. Det vil være op til Billedkunstrådet i det konkrete tilfælde at vurdere

spørgsmålet om eventuelle grænsetilfælde, herunder den kunstneriske udvikling i æstetisk henseende og i lyset af ny teknologi m.v. Se desuden bemærkningerne til § 7, stk. 1.

Til § 2

Med hensyn til rådets støttevirksomhed henvises i hovedsagen til lovforslagets almindelige bemærkninger samt til bemærkningerne til de enkelte paragraffer. Lovens støtteområder er den kunstneriske produktion, formidling, udsmykningsopgaver og billedkunstfaglig rådgivning m.v. Tilskuddene fra Billed-

kunstrådet skal medvirke til at udvikle billedkunsten i dens mangfoldighed af udtryk i hele Danmark.

Vedrørende afgrænsningen over for Akademiraadet og Statens Kunstfond henvises til de almindelige bemærkninger samt til bemærkningerne til § 7.

Til § 3

Det skal tilstræbes, at Billedkunstrådets medlemmer tilsammen repræsenterer kunstfaglig indsigt i de forskellige udtryk, som samtidskunsten betjener sig af. Rådet sammensættes under iagttagelse af lovgivningen om ligestilling mellem kønnene. På samme måde som i Litteraturrådet, Statens Musikråd og Teaterrådet vil beskikkelsesperioden for Billedkunstrådet være af fire års varighed uden mulighed for genbeskikkelse for den umiddelbart følgende fireårsperiode.

Til § 4

Et produktionstilskud er et tilskud til dækning af omkostningerne ved udførelsen af et konkret værk eller projekt. Der kan være tale om tilskud til materialer, der indgår i værket, eller til værkets udfærdigelse hos trykkerier, på stenhuggerier, hos bronzestøbere m.v., samt honorering af kunstneren. Ved salg af værket tilbagebetales produktionsstøtten til Billedkunstrådet helt eller delvis, alt efter om salgsprisen dækker omkostningerne fuldt ud eller ej, jf. Betænkning om billedkunst, nr. 1360. Billedkunstrådet skal fastsætte nærmere retningslinier for vilkårene for produktionsstilskud, herunder for tilbagebetalingskrav, således, at kunstnere, der søger og modtager tilskud, er bekendt med vilkårene.

Til § 5

Bestemmelsen svarer til § 2, nr. 3, i den gældende lov om Statens Kunstfond og indeholder hjemlen til, at Billedkunstrådet får overladt de udsmykningsopgaver, som Statens Kunstfonds billedkunstneriske udsmykningsudvalg hidtil har varetaget. Billedkunstrådet kan herved støtte udsmykningsopgaver på samme måde, som det hidtil er sket gennem Statens Kunstfond. Billedkunstrådet vil endvidere kunne yde tilskud til udsmykningsprojekter i de amtskommunale billedkunstråds regi, jf. § 7, stk. 3.

Til § 6

Billedkunstrådets tilskud til udstillinger af nulevende kunstners værker skal dække sådanne omkostninger ved udstillinger, der ikke kan dækkes på anden måde. Der kan være tale om omkostninger til plakat, katalog, lokaleleje m.v. og honorar til kunstnerens ar-

bejde i forbindelse med udstillingens planlægning og ophængning m.v., jf. stk. 2.

Hvad angår stk. 3, findes der en række kunsthaller i landet, som kontinuerligt viser udstillinger af samtidskunst. I modsætning til museer har sådanne kunsthaller ikke en permanent samling af kunstværker, men virksomheden går ud på løbende at vise skiftende udstillinger. Flere kunsthaller modtager driftstilskud fra lokal side. For at styrke formidlingen af samtidskunst foreslås det, at Billedkunstrådet kan yde driftstilskud til kunsthaller og andre kunstudstillingssteder efter en konkret vurdering. Hensigten er primært at give mulighed for en supplerende statslig støtte til kunsthaller med et højt kunstnerisk ambitionsniveau, som støttes fra lokal side. Rådet fastsætter vilkårene for driftsstøtten og tager herunder stilling til spørgsmålet om medfinansiering fra anden side. Det forventes, at Billedkunstrådet tager udgangspunkt i Betænkning om billedkunst, nr. 1360, vedrørende retningslinier for driftstilskuddene. Billedkunstrådet forventes løbende at vurdere udstillingsvirksomheden og foretage en prioritering af driftstilskuddene til kunsthallerne og øvrige udstillingsinstitutioner.

Til § 7

Bestemmelsen giver Billedkunstrådet mulighed for at støtte andre foranstaltninger end omtalt i §§ 4-6, hvis disse efter rådets vurdering er egnede til at opfylde lovens formål. Billedkunstrådet får hermed mulighed for også at tage højde for den kunstneriske og tekniske udvikling på billedkunstområdet, ikke mindst i forbindelse med den informationsteknologiske udvikling. Sådanne tilskud forventes at respektere opgavefordelingen mellem Billedkunstrådet, Statens Kunstfond og Akademiraadet, jf. de almindelige bemærkninger.

Den i stk. 2 omtalte rådgivningsfunktion indebærer, at Billedkunstrådet kan fungere som rådgiver og høringsorgan for Kulturministeriet og andre vedrørende konkrete billedkunstfaglige spørgsmål.

Ministeriet kan f. eks. anmode rådet om kandidater til de ministerudpegede medlemmer af Charlottenborg Udstillingsbygningens bestyrelse.

Rådet kan deltage i den offentlige debat vedrørende billedkunstpolitik.

De i stk. 3 nævnte grundtilskud er tilskud til det amtskommunale billedkunstråds almindelige virksomhed. Der forudsættes et tilsvarende lokalt tilskud af mindst samme størrelse. Herudover kan Billedkunstrådet give yderligere tilskud til konkrete projekter efter rådets vurdering.

Til § 8

Den omtalte aktivitetsplan forudsættes at tage udgangspunkt i billedkunstens aktuelle situation i Danmark. Det forudsættes desuden, at aktivitetsplanen indeholder en angivelse af den overordnede fordeling af Billedkunstrådets bevilling til de formål, som rådet planlægger tilgodeset inden for lovens område. Tilsvarende regler gælder i litteraturloven og musikloven. Såfremt ministeriet ikke kan godkende en af Billedkunstrådet udarbejdet aktivitetsplan, optages der forhandlinger mellem ministeriet og rådet.

Til § 9

Billedkunstrådets udsmykningsudvalg skal fra 1. januar 2002 varetage de funktioner, der indtil den dato varetages af Statens Kunstfonds Udsmykningsudvalg. § 9, stk. 2, svarer til bestemmelsen i den gældende lov om Statens Kunstfond § 2, stk. 6.

Under de almindelige bemærkninger til lovforslaget er nærmere redegjort for ministeriets overvejelser vedrørende overflytningen af udsmykningsagerne til billedkunstloven. Bemyndigelsen til at fastlægge nærmere regler vil blive benyttet til at videreføre bestemmelserne fra bekendtgørelse nr. 228 af 19. marts 1998, § 3, om Kunstfondens billedkunstneriske udsmykningsudvalgs virke, hvorefter principperne i de hidtidige regler om kunstnerisk udsmykning agtes fortsat.

Udsmykningsudvalget kan, som det hidtil har været praksis, indhente arkitektfaglig rådgivning til brug for behandlingen af udsmykningsopgaver.

Statens Kunstfonds sekretariat varetager færdiggørelsen af de udsmykningsopgaver, som Kunstfondens udsmykningsudvalg har igangsat inden den 1. januar 2002, og som endnu ikke er tilendebragt. Der henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor.

Til § 10

Det er formålet med de amtskommunale billedkunstråd, at der skal åbnes for en mere udbygget dialog mellem det statslige og det lokale niveau i billedkunstneriske spørgsmål. Samtidig skabes der en betydelig lokal indflydelse i billedkunstrådene gennem både de kunstkyndige og de øvrige medlemmer af rådene. Herigennem forventes en styrkelse af den kunstneriske kvalitet ikke mindst i fremtidige lokale udsmykningsprojekter.

I medfør af stk. 3 udpeges de pågældende kunstnermedlemmer blandt de billedkunstnere, der er optaget på den fortegnelse over forhåndsgodkendte kunstnere, som udfærdiges af Akademiraadet i medfør af den foretagne ændring af afskrivningsloven (kunstnerisk udsmykning i forbindelse med opførelse, ombygning

og tilbygning til erhvervsmæssigt benyttede ejendomme), lov nr. 1287 af 20. december 2000. Fortegnelsen vil bl. a. omfatte de billedkunstneriske medlemmer af Kunstnersamfundet under Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster, medlemmerne af Billedkunstnernes Forbund og medlemmerne af Danske Billedkunstneres Fagforening. Fortegnelsen omfatter desuden arkitekter, designere og kunsthåndværkere. Udpegningen skal imidlertid foregå blandt de førnævnte billedkunstnere.

Med hensyn til Københavns og Frederiksberg Kommuner, som omtalt i stk. 4, udpeges fire medlemmer af de to kommuner i fællesskab.

I henhold til stk. 5, skal kunstnerne have bopæl inden for eller have anden tilknytning til amtskommunen.

Med hensyn til stk. 9 kan det oplyses, at der er oprettet regionale billedkunstråd i Vestsjællands og Storstrøms Amter. Kulturministeren kan fravige bestemmelserne i stk. 1-8 i forbindelse med regionale kulturaftaler.

Til § 11

Der foreslås ved loven indført en pligt for statslige og statsstøttede museer og kunsthaller til at betale udstillingsvederlag til nulevende billedkunstnere for værker udlånt til udstillinger på de nævnte institutioner. Der er tale om videreførelse af den eksisterende ordning, som nu gøres obligatorisk for statsstøttede institutioner. Den nuværende ordning er gennemført på aftalemæssigt grundlag med de selvejende institutioner samt for de statslige museer ved Kulturministeriets cirkulære nr. 143 af 23. august 2000 om betaling af udstillingsvederlag til bildende kunstnere. Ordningen indbefatter, at ministeriet to gange årligt refunderer institutionerne de udgifter, de har haft til betaling af udstillingsvederlag til kunstnerne.

Kulturministeriet fastsætter de nærmere regler for den nye obligatoriske ordning om udstillingsvederlag. Reglerne vil som i den gældende ordning gå ud på, at institutionerne skal betale et vederlag for den brug, de gør af kunstneres værker, der ikke er afhændet til tredjemand, i forbindelse med udlån til udstillinger. Vederlaget beregnes efter værkernes værdi og længden af udlånsperioden. Institutionernes udgifter til vederlaget vil blive kompenseret ved et statstilskud, der finansieres af de midler, der er afsat til den gældende ordning.

Til § 12

Bestemmelsen afløser det hidtidige hjemmelsgrundlag for bestemmelser om de to institutioner:

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster, for hvilket der findes en førkonstitutionel hjemmel, samt for Charlottenborg Udstillingsbygning, hvor hjemlen er en lov fra 1880, jf. desuden bemærkningerne til § 16. Fremtidige bekendtgørelser om henholdsvis Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster og Charlottenborg Udstillingsbygning vil som hidtil indeholde bestemmelser om institutionernes struktur, opgaver og almindelige virksomhed.

Til § 13

Bestemmelsen kan bl.a. anvendes til, at ministeren kan stille krav om, at Finansministeriets Budgetvejlednings regler om, at selvejende institutioner m.v., der ved statstilskud opnår dækning af driftsudgifter på halvdelen eller mere, skal efterleve løn- og ansættelsesvilkår, der svarer til statens regler.

Til § 14

Loven foreslås at træde i kraft den 1. juni 2001. Hvorimod reglerne i § 5, hvorved Statens Kunstfonds billedkunstneriske udsmykningsudvalgs funktion overføres til Billedkunstrådet, § 11 om udstillingsvederlag og § 15, hvor der foretages de nødvendige ændringer i loven om Statens Kunstfond, først skal træde i kraft den 1. januar 2002. På det tidspunkt udløber beskikkelsesperioden for det nuværende udsmykningsudvalg i Statens Kunstfond.

Til § 15

Der foretages herved de nødvendige ændringer af loven om Statens Kunstfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 220 af 17. februar 1998.

Billedkunstrådet overtager med virkning fra 1. januar 2002 de fra denne dato indkommende udsmykningsopgaver. Med hensyn til de i Statens Kunstfond igangværende udsmykningsopgaver, hvor der foreligger en indgået kontrakt med Kunstfondens udsmykningsudvalg, færdiggøres disse af Statens Kunstfonds sekretariat. I det omfang, der er behov for billedkunstnerisk fagkundskab i forbindelse med færdiggørelsen af disse projekter efter den 1. januar 2002, bistår Billedkunstrådets udsmykningsudvalg fondens sekretariat. Udgiften til færdiggørelsen af de enkelte, aftalte projekter afholdes af Statens Kunstfonds rådighedsbevilling på finansloven.

Til § 16

Lov nr. 105 af 24. juli 1880 om opførelse af en Udstillingsbygning ved Charlottenborg Slot bliver ophævet. Bekendtgørelser, der er udstedt i medfør af den ophævede lov, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler i medfør af loven om billedkunst.

Til lovforslag nr. L 151. Skriftlig fremsættelse (31. januar 2001)

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om billedkunst.

(Lovforslag nr. L 151).

Lovforslaget har til formål at fremme billedkunsten i hele Danmark. Der stilles forslag om oprettelse af et Billedkunstråd bestående af fem fagkyndige medlemmer, der beskikkes for en periode af fire år uden mulighed for umiddelbar genbeskikkelse.

Kulturministeren udpeger to af medlemmerne, Akademiraadet og Statens Kunstfonds repræsentantskab udpeger hver et medlem, medens et medlem udpeges af Foreningen af Danske Kunstmuseer og Foreningen af Danske Kunsthaller i fællesskab. Kulturministeren udpeger Billedkunstrådets formand blandt medlemmerne.

Billedkunstrådets opgave er at fremme billedkunsten i hele landet ved at yde tilskud til billedkunstnerisk produktion, kunstneriske udsmykninger og formidling af værker af nulevende kunstnere. Billedkunstrådet kan rådgive Kulturministeriet og andre i billedkunstfaglige spørgsmål. Rådet kan på eget initiativ behandle spørgsmål vedrørende billedkunst og fremsætte erklæringer herom.

Med hensyn til tilskud til den kunstneriske produktion skal tilskuddene være med til at dække de omkostninger, der medgår til kunstværkernes udfærdigelse, herunder honorar til kunstneren for det konkrete værk. Såfremt værket bliver solgt, skal produktionsstøtten tilbagebetales helt eller delvis, alt efter om salgsprisen dækker omkostningerne ved værkets frembringelse.

Lovforslaget medfører endvidere, at Statens Kunstfonds Billedkunstneriske Udsmykningsudvalgs bevilling og funktion overføres til Bil-

ledkunstrådet. Rådet nedsætter blandt sine medlemmer Billedkunstrådets Udsmykningsudvalg, der består af tre medlemmer. Billedkunstrådets formand er født formand for Udsmykningsudvalget. Udvalget skal fra den 1. januar 2002 varetage de funktioner, som indtil den dato varetages af Statens Kunstfonds billedkunstneriske udsmykningsudvalg. Principperne i Kunstfondens hidtidige regler om kunstnerisk udsmykning agtes videreført.

Hvad angår tilskud til formidling af nulevende kunstneres værker, skal tilskuddene medgå til finansiering af udgifter i forbindelse med udstillinger. Billedkunstrådet vil desuden kunne yde tilskud til kunsthaller og andre kunststudstillingsinstitutioner i Danmark. Rådet fastsætter vilkårene herfor i det konkrete tilfælde.

Billedkunstrådet udarbejder forud for hvert finansår en plan for rådets aktiviteter til kulturministerens godkendelse. Planen skal indeholde en angivelse af de tilskudsrammer, der foreslås afsat til lovens formål. Rådet har den endelige administrative afgørelse vedrørende tildeling af den konkrete støtte til lovens formål.

Det foreslås, at hver amtskommune i landet kan nedsætte et amtskommunalt billedkunstråd. Disse råds formål er at virke til fremme af billedkunsten inden for amtskommunen. Billedkunstrådene kan rådgive lokale myndigheder i billedkunstneriske spørgsmål, yde støtte til kunst og medvirke til gennemførelsen af lokale udsmykningsopgaver. Billedkunstrådene består af fem medlemmer, hvoraf amtsrådet udpeger de tre medlemmer. To af de af amtsrådet udpegede medlemmer skal være billedkunstnere og skal udpeges blandt kunstnerne på den fortegnelse over billedkunstnere, som Akademiraadet udfærdiger i medfør af lov nr. 1287 af 20. december 2000. Fortegnelsen udfærdiges til brug for den ved den nævnte lov indførte skattemæssige

afskrivningsmulighed for kunstnerisk udsmykning ved ny-, om- og tilbygning af erhvervsmæssigt benyttede bygninger. Et medlem udpeges af Foreningen af Danske Kunstmuseer og Foreningen af Kunsthaller i Danmark blandt kunstmuseerne og kunsthallerne i amtskommunen. Et medlem udpeges af kommuneforeningen. Formanden for det amtskommunale billedkunstråd skal være billedkunstner eller kunstkyndig. Billedkunstrådene beskikkes for fire år ad gangen. Kulturministeren kan fravige reglerne om de amtskommunale billedkunstråd i forbindelse med indgåelse af regionale kulturaftaler.

Billedkunstrådet kan udbetale faste mindre grundtilskud til de amtskommunale billedkunstråd under forudsætning af mindst tilsvarende amtskommunal finansiering.

Det foreslås endvidere, at der indføres lov hjemmel til, at de statslige og statsstøttede museer og de statslige og statsstøttede kunsthaller og udstillingssteder skal betale vederlag til kunstnerne for lån af deres værker til udstillinger på institutionerne. Institutionernes udgifter til vederlaget vil blive kompenseret ved et statstilskud, der finansieres af de midler, der er afsat til den gældende ordning.

Der foreslås endeligt en moderniseret lov hjemmel for fastsættelse af nærmere regler for Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster og for Charlottenborg Udstillingsbygning.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.